

MODELIRANJE PASIVNOG HLAĐENJA KROVNIH PV MODULA PRIMENOM MODIFIKOVANIH KORELACIJA ZA KOEFIČIJENTE RAZMENE TOPLOTE PUTEM KONVEKCIJE PROUZROKOVANE VETROM

Dardan Klimenta

Dragan Četenović

Bojan Perović

Jelena Klimenta

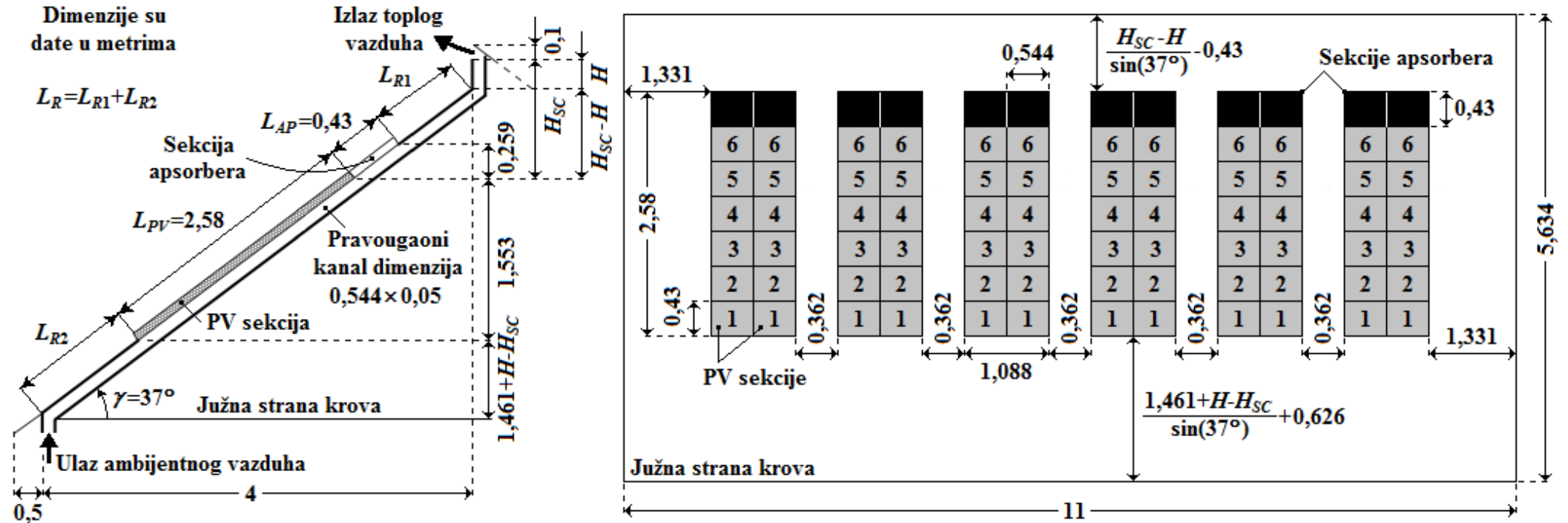

Uvod

- › Mala vrednost stepena iskorišćenja solarnih PV modula jedan je od glavnih nedostataka tehnologije PV sistema.
- › Stepen iskorišćenja nekog PV modula može se popraviti snižavanjem njegove radne temperature primenom sistema za pasivno hlađenje.
- › Solarni dimnjak – sistem za pasivno hlađenje krovnih PV modula.
- › U ovom radu se razmena toplote putem konvekcije između površina PV modula i okolnog ambijenta modelira pomoću modifikovanih korelacija za koeficijente razmene toplote putem konvekcije prouzrokovane vetrom, sledećeg oblika:

$$h_c = a + b \cdot V^n \quad \text{.....(1)}$$

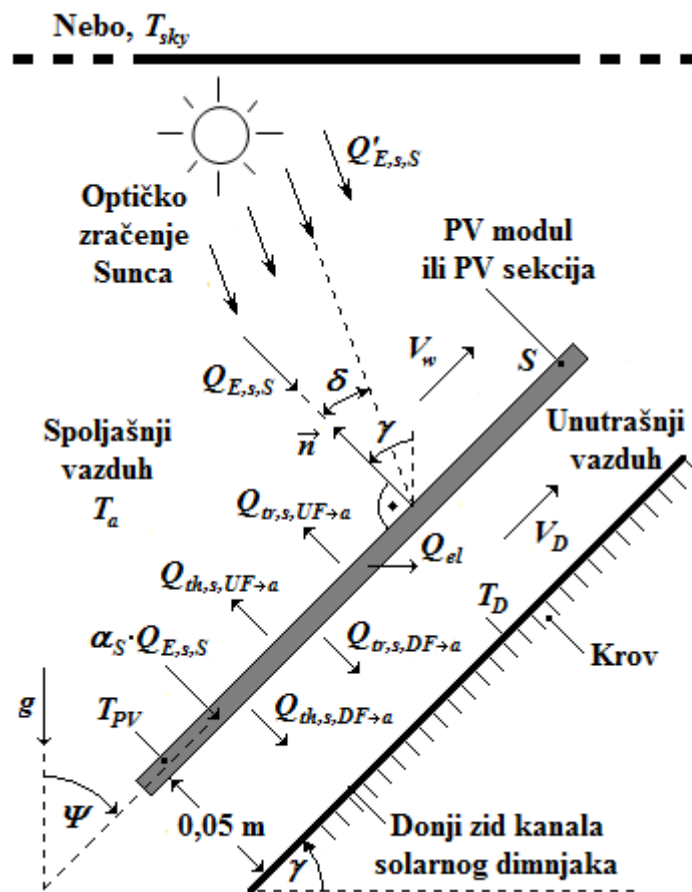
Predlog rešenja za solarne dimnjake

Slika 1. Moguće rešenje za pasivno hlađenje PV modula pomoću Solarnih dimnjaka u dvovodnom krovu jedne stambene kuće.

Slika 2. Prikaz procesa razmene toplote uz površine krovnih PV modula

gde je:

- $Q'_{E,s,S}$ - direktna solarna iradijansa, [$W \cdot m^{-2}$]
- $Q_{E,s,S} = Q'_{E,s,S} \cdot \cos \delta$ - komponenta solarne iradijanse koja je normalna na gornju površinu PV modula/sekcije, [$W \cdot m^{-2}$]
- δ - ugao između sunčevih zraka i normale \vec{n} , [$^{\circ}$]
- \vec{n} - normala na gornju površinu PV modula/sekcije
- γ - ugao između vertikale i normale \vec{n} , [$^{\circ}$]
- g - ubrzanje Zemljine teže, [$m \cdot s^{-2}$]
- α_S - koeficijent apsorpcije solarne zračenja za gornju površinu PV modula/sekcije, [-]
- Ψ - ugao inklinacije u odnosu na vertikalnu, [$^{\circ}$]
- $Q_{th,s,UF \rightarrow a}$ - snaga razmene toplote prirodnom konvekcijom između gornje površine PV modula/sekcije i spoljašnjeg vazduha, [$W \cdot m^{-2}$]
- $Q_{tr,s,UF \rightarrow a}$ - rezultantna snaga razmene toplote zračenjem između gornje površine PV modula/sekcije i ambijenta, [$W \cdot m^{-2}$]
- $Q_{th,s,DF \rightarrow a}$ - snaga razmene toplote mešovitom konvekcijom između donje površine PV modula/sekcije i unutrašnjeg vazduha, [$W \cdot m^{-2}$]
- $Q_{tr,s,DF \rightarrow a}$ - rezultantna snaga razmene toplote zračenjem između donje površine PV modula/sekcije i ambijenta, [$W \cdot m^{-2}$]
- Q_{el} - ukupna snaga generisanja električne energije u PV modulu/sekciji, [W]
- S - gornja ili donja površina PV modula/sekcije, [m^2]

$$\alpha_S \cdot S \cdot Q_{E,s,S} = S \cdot Q_{th,s,UF \rightarrow a} + S \cdot Q_{tr,s,UF \rightarrow a} + S \cdot Q_{th,s,DF \rightarrow a} + S \cdot Q_{tr,s,DF \rightarrow a} + Q_{el} \dots\dots\dots(2)$$

- › Koeficijenti razmene toplote putem mešovite konvekcije prouzrokovane vetrom uz gornju i donju površinu PV modula dati su jednačinom 3:

$$h_c = a + b \cdot V^n = Nu \cdot k_t / L_c + 7,4 \cdot V \quad \dots\dots(3)$$

- › Vrednost koeficijenta b određena je na osnovu rezultata eksperimenta koje su sprovedi Date i ostali u svom radu.
- › Pretpostavlja se da brzina vetra ne utiče na brzinu strujanja vazduha u kanalu solarnog dimnjaka.
- › Pomoću datog modela dobijaju se srednja temperatura PV modula/sekcije, koeficijenti razmene toplote i njima odgovarajuće snage gubitaka.
- › Nebo i krovna površina su modelirani beskonačnim horizontalnim ravnim pločama odgovarajuće temperature.

Rezultati

Tabela 1. Rezultati simulacija pasivnog hlađenja PV modula pomoću solarnih dimnjaka

Redni broj	H_{SC}	V_D	T_{PV}	$h_{UF} [W \cdot m^{-2} \cdot K^{-1}]$		$h_{r,UF}$	$h_{DF} [W \cdot m^{-2} \cdot K^{-1}]$		$h_{r,DF}$
	[m]	[m·s ⁻¹]	[°C]	a	$b \cdot V_w$	[W·m ⁻² ·K ⁻¹]	a	$b \cdot V_D$	[W·m ⁻² ·K ⁻¹]
1	0,5	0,537	45,122	4,1561	0	5,1791	3,8206	3,9738	5,9634
2	1,0	0,649	44,431	4,1175	0	5,1605	3,7931	4,8026	5,9428
3	1,5	0,720	44,012	4,0942	0	5,1491	3,7759	5,3280	5,9303
4*	0,5	0,537	44,779	4,1371	0	5,1696	3,8069	4,3794	5,9530
5*	1,0	0,649	44,422	4,1170	0	5,1600	3,7925	4,8147	5,9424
6*	1,5	0,720	44,216	4,1053	0	5,1545	3,7842	5,0713	5,9362
7	0,5	1,1407	43,342	4,0540	0	5,1312	1,5164	8,4412	5,9104
8	1,0	1,1895	43,073	4,0382	0	5,1240	1,5105	8,8023	5,9025
9	1,5	1,2331	42,839	4,0242	0	5,1177	1,5053	9,1249	5,8956
10*	0,5	1,1407	43,213	4,0472	0	5,1276	3,7426	6,3838	5,9065
11*	1,0	1,1895	43,114	4,0414	0	5,1249	3,7384	6,5190	5,9036
12*	1,5	1,2331	43,028	4,0368	0	5,1226	3,7346	6,6375	5,9010

Zaključak

- › Predloženi dizajn solarnih dimnjaka može da snizi radnu temperaturu PV modula (do 2 °C) i da poveća brzinu struje vazduha u kanalu solarnog dimnjaka (za nešto više od 2 puta).
- › Srednja temperatura PV modula od 44,431 °C, iz drugog reda tabele 1, odgovara izmerenoj temperaturi donje površine PV modula od približno 43 °C iz eksperimenata koje su sproveli Date i ostali.
- › Vrednosti temperatura PV modula i koeficijenata razmene toplote izračunatih pomoću predloženog modela dobro se slažu s vrednostima izračunatim pomoću modifikovanog modela koji su razvili autori ovog rada za modeliranje procesa razmene toplote sa nagnutih ravnih ploča putem konvekcije i radijacije.

Hvala na pažnji !